

— En csak vádlott vagyok, — felel Zboray — a vádlottat nem mindig akasztják fel.

Rakovszky Béla, Almásy László és Nagy Sándor Zborayt egy sarokba hívják. Nagy Sándor megismétli, a mit tegnap mondott, hogy tegnap Hieronymi, akkor, mikor Zboraynak az információadást megtagadta, csakugyan tréfálkozott. Ez autentikus, a felől a minisztert is megkérdezték.

Es megállapodtak.

(Zboray és Hieronymi.)

Zboray Miklós csak délből tizenkét órákor, Kovács Gyula beszéde után jutott a Házban szökhöz, ceket mondta:

T. képviselőház! A melyen felhők ur az ülés, elején egy felhívást intéztem hozzám, és én kötelességem és átértett tisztelettel, minden mellékkörülményre való tekintet nélkül, a következőket terjesztem elő. Tegnap a zárt ülés elrendelése után a karzat kiürítése alatt kerültem egy községnégyes ügyében, a melyben arról volt szó, hogy az eddig hietenként tartott vásár helyett havonként akarja egyet tartani, felvilágosítást akartam kérni a t. kereskedelemügyi miniszter urtól és átmentem hozzá. A kereskedelemügyi miniszter ur azonban arra a kérdésre, hogy: »Kegyelmes uram, egy kis felvilágosítást kérek azt felelte: »Olyanoknak, mint ti, nem adok felvilágosítást.« En meg voltam lepődve, azt hittem, talán tréfa a dolog és újra feleltem: »Kérlek, én nem szavaztam velük, reám ne haragudj.« Mire a kereskedelemügyi miniszter ur azt mondotta: »No hát akkor felelek, mi az?« En látam, hogy ideges és haragszik, erre azt mondtam: »Köszönöm, most már nem kérek felvilágosítást.« Es helyemre jöttem. Barátainnak, a kik kérdeztek, elmondtam az esetet, és igenis azokat a kifejezéseket, a melyeket itt ezúttal ismételnem nem akarok. (Felkiáltások jobbról: Jól is van! Nincs is kétség!) de a lapokban megjelentek többekévébe használtam. (Felkiáltások a jobboldalon: Melyek voltak azok? Nagy raj a bal- és szélsőbaloldalon.) Bocsanatot kérek, itt fenyegetésnek helye nincs. (Nagy raj.) Megkivánom, hogy lovagias módon meghallgassanak. Ha annyira meggyek, hogy nem ismétlem ezeket a kifejezéseket, hogy a naplóba be ne kerüljenek. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) akkor teljes joggal várhatok viszont önöktől annyi lojalitást, hogy legalább tiszteességgel meghallgassanak. (Igaz! Úgy van! a szélsőbaloldalon.) Már a tegnapi napon, a munkapárt két tagja előtt, a ki engem felkéréselt, a kik tanubizonyosságot tehetnek e mellett, a midőn kijelentették előttem, hogy én félreértettem a miniszter urat, hogy ő csak tréfált és nem komolyan mondta szavait, és nem volt azoknak sértő szándékuk, kijelentettem, hogy ez esetben én kész vagyok elégtételt adni. Időközben illetékes helyről ismételt hallottam azt a kijelentést, hogy ez tréfa volt, én félreértettem a miniszter urat. Kijelentem tehát, hogy a miniszter urat megértettem, nem akartam és így nemcsak a lovagiaság szerint kötelességem, de egyénileg is igen sajnálatosnak tartani, hogy akár a miniszter urral, akár más képviselőtársammal, akár idősebb egyénnel szemben, a ki azt állítja, hogy ő tréfált és én őt félreértettem, vindikálnam magamnak azt a jogot, hogy nekem van igazam. (Általános helyeslés.) En feltétlenül, fenntartás nélkül elfogadom e kijelentést és kijelentem: a t. miniszter urral szemben sajnálom, hogy félreértés folytán azokat a szavakat használtam és kérem azokat el nem mondottaknak tekinteni.

E szavakat általános helyeslés követte, midőben Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter emelkedett fel, hogy szóljon:

T. képviselőház! A most elhangzott lojális nyilatkozat után úgy érzem, hogy nekem kötelességem kijelenteni, hogy a tegnapi nap folyamán Zboray Miklós t. képviselő urral folytatott rövid beszélgetés során nekem sem okom, sem szándékom nem volt őt megsérteni. (Általános helyeslés) és örülök azon, hogy ő most nyilatkozatában elismerté azt, hogy a tegnapi incidens egy félreértés folyománya volt.

A baloldal helyeselt, a jobboldal eljénzett s Berzeviczy Albert elnök e szavakkal zárta le az eset aktáit:

— Az ülés elején tett jelentéssel kapcsolatosan csupán annak konstatacióját tartom szükségesnek, hogy az itt elhangzott nyilatkozatok után nem fogom fenn többé szükségem annak, hogy Zboray Miklós képviselő urral szemben a házszabályokat alkalmazzam.

Zboray odasiet Hieronymihez, egész sereg ellenzéki képviselő követi.

— Kegyelmes uram, — szól Zboray — a te nyilatkozatod után eleget tettem kötelességemnek.

A miniszter kezét fog Zborayval s ezt feleli: — Örülök, hogy a nyilatkozatod olyan lojális volt.

Szünet következett, a képviselők kitódultak a folyosóra.

(Miről van szó?)

Nagy meglepődés minden arczon. Itt is, ott is magyaráztatják, mi volt jó, miért volt jó. Hieronymi, mikor a folyosóra ér, a munkapártiak zajos ovációval fogadják. A miniszter megköszöni a hozzá való ragaszkodásnak ezt a meg-megújuló kifejezést, azután Kabos Ferencz képviselőházi alelnök és Márkus László képviselő társaságában sétálgat. Talán éppen arról folyt köztük a szó, hogy Hieronymi nagypapa lett. Leányának, Harkányi Béla bárónak ma reggel fia született.

A baloldali folyosóra értek, a hol Zboray Miklós egy sereg függetlenségi képviselővel tréfálkozott. Ott volt Justh Gyula is.

— Most már legalább mondd el, hogy mi esoda vásáriügyről van szó — szól Hieronymi derülten Zborayhoz.

Zboray úgy, a hogy elmondta, de nem volt nála irás. Egy hosszú levelet kapott a kerületéből, ezt akarta tegnap megmutatni a miniszternek. Most már majd be fogja adni. Muzsa Gyula a zsebébe nyúlt, kivett egy iratot.

— Nem lehetne hirtelenében egy másik kérvényt elintézni helyette? — kérdezte nagy derűtlenség közepette.

— Annyi bizonyos, hogy most már meglesz a vásár és megtanultuk, hogy kell vásáriügyet elintézőkölöni.

Justh Gyulának ez a megjegyzése végezte be a vidám jelenetet.

A legvidámabb azonban az — jegyezte meg később Szerényi József, mikor a dolgot hallotta — hogy a kérelmet alig lehet teljesíteni. Ismerem az ügyet. Az érdekelt községek egy része bizonyosan nagyon ellenzi.

(A Sümegi affér.)

Pál Alfréd, a kinek Sümegi Vilmossal van lovagias ügye, beteg. Ma reggel operálták. Néhány nap múlva azonban jobban lesz. A segédek kardpárbaiban állapodtak meg, a melyet azonban arra az időre halasztottak, mikor Pál Alfréd felgyógyul. A munkapárt soraiban többen békés utra akarják terelni az ügy elintézését.

(Megjegyzés a karzaton.)

A képviselőház mai ülésén Kovács Gyula kigazdapárti képviselő beszédét Molnár Viktor munkapárti képviselő női társaságban a karzatról hallgatta. A társaság egyik tagja a rengeteg szóáradat közepette a beszélő polgári foglalkozása felől érdeklődött: Ki ez a Kovács Gyula?

— Egy árendás polgártárs, — válaszolt Molnár Viktor — a ki mint honatya akarja a kigazdáknak visszaadni azt, a mit mint gabonakereskedő elszedett tőlük.

A hölgyek hálás mosolylyal fogadták e rövid biográfiát, a szomszéd széksorból azonban egy ur termelt a társaságban:

— Bocsanat, Szunyog Mihály vagyok, Kovács Gyula képviselő ur fivére, magyarázatot kérek a képviselő urtól előbbi megjegyzéséért.

Molnár Viktor kérte, hogy mivel most társaságban van, néhány percczel később legyen bárhol szerenéséje. Csakhamar találkoztak lemm a folyosón s ekkor Molnár azt mondotta, hogy előbbi tréfás megjegyzése igazán magántársaságnak szólt, nagyon sajnálja, hogy megtörtént, de most már nem teheti meg nem történté.

Szunyog elmondta ezt bátyjának, Kovács Gyulának, a ki Palugyay Móricz és Justh János képviselők által magyarázatot kért Molnár Vikortól. Molnár arra való hivatkozással, hogy tréfás megjegyzésről volt szó, ismét készen nyilatkozott az eset miatt sajnálkozás kifejezésére. Kovács Gyula segédei ezzel nem érték be és fegyveres elégtételt kértek. Molnár Viktor szintén megnevezte segédeit Vojnák Sándor és Szász Pál országgyűlési képviselők személyében. A segédek kardpárbaiban állapítottak meg. A párba délután

öt órákor már meg is történt. Az első összeapás eredménytelen volt. A másodiknál Kovács Gyulát nyakán érte vágás, a mely azonban a bándázsról lesiklott. A harmadik összeapásnál Kovács Gyulát homlokán érte egy erős vágás. A felek kibékültek.

Lánczy Gyula temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Lánczy Gyulának, a tegnapelőtt elhunyt jeles tudós, közéletünk egyik kitünőségének holttestét ma hajnalban a központi tudományegyetem aulájába szállították. Kint az utcán két hatalmas gyászlobogó hirdette az egyetem és az egész tudományos világ gyászát. Bent a boltíves csarnokban magas katalakon nyugodott a gyönyörű kékeszöld színű szarkofág, körülveve az égő gyertyák százaitól. A ravatal négy sarkán misztikus fényvel áldozati tüzek lobogtak. A koporsón egyetlenegy fehér rózsából és szegfűből kötött koszoru feküdt, fekete szalagján a hitves bucsuja állt. Jobbról, balról zöld babérből és pálmából kötött koszoru. Az egyik az elhunyt öcsésének, Lánczy Leó főrendnek a gyászát hirdette, a másik az egyetem tanácsának utolsó tiszteletét fejezte ki. Ott voltak azután az elhunyt gyermekeinek ibolyából és rezedából kötött koszorui. Ezekén kívül pedig részint a ravatal körül, részint a nagyszerű gyászpompával fedett falak mellett helyezték el a koszorukat. Ott volt a Nemzeti munkapárt Országos Körének, a Kisbirtokosok Földhitelintézetének, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóságának, felügyelő-bizottságának és tisztikarának, ezenkívül nagyon sok kulturintézménynek koszoruja.

A délelőtt folyamán az egyetem főkapuját elzárták a forgalom elől és az egyetemi beiratásokkal és aláírásokkal elfoglalt ifjúságnak a szerb-utcai kapun kellett közlekedni.

A mai nap folyamán részvétüket fejezték ki a családnak Fejérváry Géza báró, a darabontestőrség parancsnoka, Széchenyi Gyula gróf főlovászmester, Lukács Sándor cs. és kir. kamarás, Darányi Ignác titkos tanácsos, Erdélyi Lajos, Grünstein Béla, Tolnay Lajos, Bernáth Géza, a Curia másodelnöke, Fülepp Kálmán főpolgármester, Ullmann Adolf főrend, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója és még igen sokan mások.

A temetés ma délután volt a Központi Egyetem előcsarnokából, a nagy tudóst és a kiváló embert egyaránt megillető impozáns részvét mellett. A tudományos testületek, intézetek és körök képviseltették magukat a temetésen és a Központi Egyetem hatalmas előcsarnoka már jóval három óra előtt zsúfolásig megtelt. Az elhunyt családtagjai a koporsó jobbán foglaltak helyet. A gyászoló özvegy egyik fia karján érkezett, közvetlen utána Lánczy Leó főrend feleségével, majd több rokon. Az egyetemi tanács Genssich Antal dr. udvari tanácsos, rektor, Békefi Remig, Tangl Ferencz, Doléscsall Alfréd, Hannay Ferencz dékánok és Margittay Antal királyi tanácsos, tanácsjogzó vezetésével jelentek meg. A Bölcsészettan-hallgatók Segítő-Egylete Hiadlovsky Valér vezetésével harmincztagu küldöttséggel volt képviselve.

Ott voltak továbbá: Wekerle Sándor, Széll Kálmán, Berzeviczy Albert beke titkos tanácsos, a képviselőház elnöke, Láng Lajos belső titkos tanácsos, Lukács György volt miniszter, Kálmán Gusztáv, Balogh Jenő, Náray Szabó Sándor és Bezerédy Viktor, Stetina József államtitkárok, Perczel Dezső a nemzeti munkapárt elnöke, Marx János Mav. elnökgazgató, Pollert Károly posta- és távírta vezérigazgató, Hollán Sándor miniszteri tanácsos, Széchenyi Béla gróf koronőr, Gajári Ödön, Apponyi Sándor gróf, Szerényi József, Justh Gyula, Chorin Ferencz főrend, Csáthy Frigyes, a